

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-698

від « 15 » серпня 2020 року

**Державна служба України з
надзвичайних ситуацій**

Про погодження проекту наказу
Міністерства внутрішніх справ України

На лист від 5 серпня 2020 р. № 04-11413/292 щодо погодження проекту наказу Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря» Асоціація міст України розглянула проект наказу та вважає, що він потребує суттєвого доопрацювання з урахуванням наступного.

Проект Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях, який планується затвердити проектом наказу МВС (надалі – проект Порядку) не відповідає Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 827 (далі – Порядок 827), не розкриває в повній мірі інформацію щодо вимог до розміщення пунктів спостереження чим породжує багато запитань та фактично позбавляє можливості застосовувати його на практиці.

Щодо загальних питань

1. Проект Порядку не містить вимог щодо розміщення пунктів спостереження (де можна розміщати, а де ні). Хоча мета розробки цього проекту і полягає в тому, щоб визначити ці вимоги.

2. Відповідно до Порядку 827, пункт спостережень за забрудненням атмосферного повітря – це комплекс, що включає фіксовану ділянку з встановленими засобами вимірювальної техніки та обладнанням, яке забезпечує автоматичну реєстрацію рівня забруднювальних речовин та метеорологічних параметрів або регулярний відбір проб атмосферного повітря для їх подальшого аналізу.

Натомість проект Наказу не містить положення щодо автоматичного спостереження. Разом з тим, не врегульовано механізм використання вже існуючих пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря та станом атмосферних опадів в зонах та агломераціях.

3. Порядком 827 передбачено, що моніторинг атмосферного повітря здійснюється за показниками якості атмосферного повітря та атмосферних опадів.

Натомість проєкт Порядку не містить інформації щодо порядку розміщення пунктів спостережень за станом атмосферних опадів.

4. З проєкту Порядку не зрозуміло чи необхідно розробляти проєктну документацію на встановлення пунктів спостережень, якщо так, то хто це має роботи.

5. Також з проєкту Порядку не зрозуміло на яку територію будуть екстраполюватись результати моніторингу та у відповідності до якого нормативно-правового акту.

Щодо пункту 3 Розділу I проєкту Порядку

Проєктом Порядку передбачено, що терміни, які використовуються в цьому Порядку уживаються в значеннях, наведених у Законах України «Про охорону атмосферного повітря», «Про гідрометеорологічну діяльність», постанові Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря».

Натомість перелічені нормативно-правові акти, як і сам проєкт Порядку, не містять визначення:

- міський, приміський, сільський пункт спостережень;
- сільська місцевість;
- прямий вплив на здоров'я населення;
- опосередкований вплив на здоров'я населення;
- вплив на здоров'я населення в цілому;
- основні джерела забруднення;
- район розміщення спостережного пункту.

Щодо пункту 1 Розділу II проєкту Порядку

Зазначеним пунктом передбачається, що пункти спостережень за забрудненням атмосферного повітря устанавлюються з метою, зокрема, отримання інформації про вплив рівнів забруднюючих речовин.

Пункти спостережень призначені для збору інформації та не мають на меті дати пряму інформацію про вплив рівнів забруднювальних речовин в атмосферному повітрі на життя та здоров'я населення. Ця інформація може бути врахована повністю чи частково при визначенні впливу забруднення довкілля на життя та здоров'я відповідним органом. Для цього має бути розроблений нормативно-правовий акт, який врегулює питання визначення впливу забруднення довкілля на життя та здоров'я населення. Наразі такий документ відсутній.

Щодо пункту 5 Розділу II проєкту Порядку

Пунктом 5 передбачено, що у зонах та агломераціях, у яких рівень забруднювальної речовини нижчий нижнього порогу оцінювання, для оцінки якості атмосферного повітря використовується режим комбінованого оцінювання, який здійснюється шляхом комбінування фіксованих вимірювань, методів моделювання або індикативних вимірювань.

Це суперечить абзацу 5 пункту 8 Порядку 827, яким передбачено що, якщо рівень забруднювальних речовин є нижчим нижнього порогу оцінювання застосовується режим моделювання або об'єктивне оцінювання.

Щодо пункту 7 Розділу II та Додатку 1 до проєкту Порядку

Кількість населення не має бути єдиним критерієм визначення мінімальної кількості пунктів спостережень. Повинно також враховуватись техногенне навантаження агломерації, оскільки, очевидно, що в агломераціях з однаковою кількістю населення техногенне навантаження нетотожне.

Щодо пункту 1 Розділу III проекту Порядку

Зазначений пункт дублює пункт 1 Розділу II.

Щодо пункту 2 Розділу III проекту Порядку

Не зазначено, що саме необхідно брати до уваги та/або враховувати, щоб вірно розмістити пости для отримання даних про райони, де виникають найвищі рівні забруднення з прямим чи опосередкованим впливом на здоров'я населення, а також райони, де рівні забруднення впливають на здоров'я населення в цілому.

Щодо пункту 4 Розділу III проекту Порядку

У даному пункті не зазначено умови та/або вимоги до територій міської забудови.

Щодо пункту 7 Розділу III проекту Порядку

Даний пункт визначає критерії розміщення у зонах спостережних пунктів, що призначені для отримання інформації про вплив рівнів забруднюючих речовин в атмосферному повітрі на природні екосистеми. Натомість агломерації залишилися поза увагою.

В проекті Порядку необхідно передбачити розміщення таких спостережних пунктів в агломераціях.

Щодо пункту 1, 2, 3 Розділу V проекту Порядку

Даний розділ визначає вимоги до кодування пунктів спостережень. Проте він не врегульовує наступні питання:

- хто повинен присвоювати код пункту;
- хто веде облік та/або реєстрацію пунктів;
- де визначення типів пунктів спостережень (промисловий, транспортно-орієнтовний тощо).

Пункт 3 даного Розділу визначає, що назвою пункту спостережень є його адреса. Але пункти спостережень можуть розміщуватись там, де конкретної адреси немає. Тому в проекті Порядку необхідно врахувати цей нюанс.

Щодо пункту 1 Розділу VI проекту Порядку

Пунктом 1 цього Розділу передбачено, що місце розміщення пунктів спостережень погоджується з органом управління якістю атмосферного повітря відповідної зони або агломерації.

Натомість не зазначено яким чином здійснюється це погодження.

Щодо пункту 2 Розділу VI проекту Порядку

Проектом Порядку передбачено, що пункт спостереження повинен мати технічний паспорт, який містить інформацію про пункт спостережень – назву та код пункту спостережень, дату відкриття, перенесення або закриття пункту, географічні координати,

місцезнаходження організації, якій належить пункт спостережень, контактні номери телефонів, програму моніторингу, відомості про повірку (калібрування) або заміну приладів і обладнання, схему розміщення пункту спостережень, на якій зазначено розташування основних джерел забруднення в районі розміщення пункту, відстань до них, відстань від будівель тощо.

Даним проектом Порядку не затверджена форма технічного паспорту (не має відсильної норми до іншого нормативно-правового акту, яким такий документ може бути затверджений), більше того з поміж перелічених пунктів, які повинен мати технічний паспорт зазначено слово «тощо». Тобто у технічному паспорті може міститися будь-яка інша інформація. Враховуючи те, що цей документ повинен мати кожний пункт спостереження в усіх зонах та агломераціях, такий документ повинен мати одну єдину типову форму, якою будуть користуватися всі.

Разом з тим, незрозуміло яким чином на схемі у складі технічного паспорту зазначати основні джерела забруднення та відстань до них, не зрозуміло що мається на увазі під «основними джерелами забруднення», що входить в поняття «район розміщення пункту», яким чином визначити визначити розмір цього району.

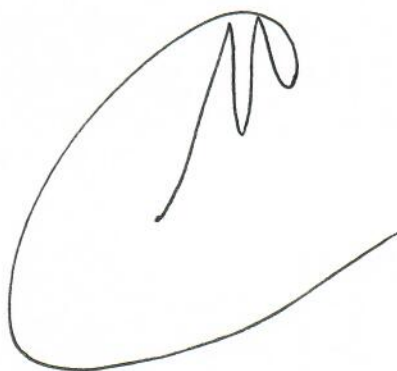
Щодо додатків до проекту Порядку

Додаток 1 та Додаток 2 до проекту Порядку суперечать між собою

Враховуючи рекомендації керівника відділу експертних послуг Фінського метеорологічного інституту щодо розміщення спостережних пунктів у м. Маріуполь у Додатку 2 в агломерації «Маріуполь» кількість спостережних пунктів з 2 одиниць замінити на 3.

Враховуючи вищенаведене, Асоціація міст України **не погоджує** проект наказу МВС України «Про затвердження Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях» та пропонує доопрацювати його із залученням усіх зацікавлених сторін, зокрема з представниками агломерацій.

Виконавчий директор

О.Слобожан